

Програма прикордонного співробітництва ЄСП
Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна

Програма фінансована з
фондів Європейського Союзу

Партнерство без кордонів

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ПОВІТОВИЙ МУЗЕЙ САТУ-МАРЕ (РУМУНІЯ)
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ISSN 2218-5348

**МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВИЙ ВІСНИК
Спецвипуск 2 (11)**

**За матеріалами міжнародної
науково-практичної конференції
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА:
ДОСВІД КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ»
(4-5 червня 2015 р.)**

Ужгород
2015

Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine
ENPI Cross-border Cooperation Programme

The Programme is co-financed by the
European Union

Partnership without borders

STATE UNIVERSITY «UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»

SATU MARE COUNTY MUSEUM (ROMANIA)

EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTE OF EUROPEAN INTEGRATION STUDIES

ISSN 2218-5348

**INTERNATIONAL
SCIENTIFIC HERALD
Special edition 2 (11)**

**Based On Materials Of International
Scientific Practical Conference
«PROBLEMS AND PROSPECTS
OF CROSS-BORDER COOPERATION:
EXPERIENCE OF THE CARPATHIAN EUROREGION»
(4-5 June 2015)**

Uzhhorod
2015

УДК 001:378

Конференція відбулася в рамках проекту «Інтерактивна інституційна співпраця. Історія, традиції і культура без кордонів»

HUSKROUA/1101/140

Бенефіціар: Повітовий музей Сату-Маре, Румунія

Партнер: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна

Співучасники:

- Союз українців Румунії (філія Сату-Маре);

- Івано-Франківський краєзнавчий музей.

Менеджер проекту: доктор філософії Даніела Балу (Повітовий музей Сату-Маре); заступник менеджера проекту: д.і.н., проф. Іван Вовканич (ДВНЗ «УжНУ»)

Команда проекту з Румунії: доктор філософії Даніела Балу; доктор філософії Віорел Чубота; Діана Кінчес; Кармен Ванча; Бридуц Попдан; Сімона Алексіу; Іоана Араніош.

Команда проекту з України: проф. Іван Вовканич; доц. Оксана Свеженцева; доц. Віталій Андрейко; Олександра Мікор; Наталія Литвин.

Період реалізації: 31.12.2013 - 30.09.2015

www.huskroua-cbc.net www.cjasm.ro www.mdrap.ro

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова:

Смоланка В.І. ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Члени ради:

Луговий В.І. перший віце-президент Національної академії педагогічних наук,
доктор педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Лендьел М.О. проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор політичних наук, доцент (м. Ужгород, Україна)

Студеняк І.П. проректор з наукової роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор фізико-математичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Вовканич І.І. доктор історичних наук, професор ДВНЗ «УжНУ» (м. Ужгород, Україна)

Балу Д. доктор філософії (Повітовий музей Сату-Маре, Румунія)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова:

Артёмов І.В. директор НН Інституту євроінтеграційних досліджень
ДВНЗ «УжНУ», кандидат історичних наук, доцент

Члени редколегії:

Андрейко В.І. кандидат історичних наук, доцент ДВНЗ «УжНУ»
(відповідальний за випуск)

Свеженцева О.І. начальник відділу міжнародного освітнього та наукового
співробітництва ДВНЗ «УжНУ», кандидат історичних наук, доцент

Середа Л.І. провідний спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень

Бродич А.І. начальник редакційно-видавничого відділу ДВНЗ «УжНУ»

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ В МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Томаш ВРАБЕЛЬ

Tomash VRABEL

к.ф.н., доцент, ДВНЗ «УжНУ»

email: (v_tomash@ukr.net)

Стаття присвячена розгляду особливостей сучасної міжкультурної ділової комунікації і аналізу труднощів перекладу економічних текстів з англійської мови українською. У статті розглядається абсурдність буквальних перекладів, кумедність обмовок і помилок перекладачів. Головна вимога перекладу полягає у тому, що він повинен значити для носіїв перекладу те саме, що й вихідне висловлювання для носіїв мови. Автор зазначає, що перекладацька компетенція може і повинна бути метою окремої навчальної дисципліни. Під час навчання перекладу основна увага приділяється не труднощам розуміння, а труднощам вираження думок оригіналу рідною мовою. Внаслідок несумісності лексичної, синтаксичної та інформаційної систем вихідної та цільової мов адекватний переклад вимагає застосування цілої низки трансформацій. Для розвитку навичок і вмій адекватного перекладу необхідно оволодіти засобами передачі граматичних конструкцій, фразеологізмів, лексичних одиниць з іноземної мови рідною і в процесі перекладу тексту швидко знаходити відповідні еквіваленти. Складними для перекладу є терміни, зокрема термінологічна система ЄС, яка широко використовується в офіційних і ділових колах Європи. Цю термінологію ми класифікуємо на п'ять груп: 1) слова, яким надається перевага; 2) слова, значення яких дуже близькі, але повністю не збігаються з українськими термінами; 3) повна відсутність значення слова в українській культурі; 4) повна відсутність значення слова у західній культурі; 5) слова, значення яких українці доволі часто невірно тлумачать. Нарешті, часто невірно тлумачать назви різних адміністративних структур. Причиною багатьох помилок є «хибні друзі перекладача» та нерозуміння ідіом і фразеологічних зворотів. Автор доходить висновку, що кожна мова існує й розвивається за своїми внутрішніми законами, має свої засоби й форми передачі думок, а також власні норми літературної мови. Відповідно, у перекладі варто перекладати не окремі слова або конструкції, а думку автора відповідно до стилю й будови цільової мови.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, глобалізація економіки, труднощі інтерпретації ідей, адекватний переклад, терміни, фразеологія, метафорична мова, непорозуміння.

The article deals with some peculiarities of intercultural business communication nowadays and discusses some difficulties in translating economic texts from English into Ukrainian. It reviews the absurd character of literal translation, the translators' ridiculous errors. The main requirement of translation is that it has to mean the same for its reader, as does the original for the native speaker. The author states that translation competence can and should be the aim of a separate academic discipline. In the process of teaching translation, we focus not on the difficulties of understanding, but on the difficulties of expressing the ideas of the original in the native language. As a result of incompatible lexical, syntactic and informative systems of the source and target languages, adequate translation requires applying a number of transformations. To develop the skills of adequate translation one needs to master the means of rendering grammar constructions, phraseological and lexical units from a foreign into a native language, and to quickly find the necessary equivalents in the process of translation. Terms are one of the most intricate areas of translation, especially the EU terminological system that is widely used in the official and business circles of Europe. We classify this terminology into five groups: 1) preferred words; 2) words that are close in meaning, but do not fully coincide with the Ukrainian terms; 3) lack of the lexical meaning in the Ukrainian culture; 4) lack of the lexical meaning in the Western culture; and 5) frequently confused words. Names of administrative bodies present another area of difficulty. The reasons for numerous errors include "false friends of the translator" as well as misunderstanding of idioms and phraseological units. The author comes to the conclusion that each language exists and develops according to its internal laws, has its own means and forms of expressing thoughts, as well as individual norms of the literary language. Thus, we are to translate not separate words or constructions, but the author's idea

according to the style and structure of the target language.

Keywords: intercultural communication, globalization of economy, difficulties in the interpretation of ideas, adequate translation, terms, phraseology, figurative language, misunderstanding.

Інтернаціоналізація й глобалізація економіки, її перетворення в єдину взаємопов'язану систему є об'єктивним, очевидним й безперечним фактом незалежно від нашого ставлення до них.

Глобалізація – це доволі поширений процес і саме англійська мова має роль головного інструменту ділової комунікації. Сама суть міжнародних ділових відносин передбачає зустрічі представників різних культур (наради, переговори, презентації). Тому, у контексті міжнародного бізнесу багато залежить від ефективності комунікації, ключем до якої часто є переклад, тобто передача усного чи письмового тексту засобами іншої мови.

Одного разу хтось в Організації Об'єднаних Націй ввів у комп'ютер англійське прислів'я. Машина повинна була перекласти його китайською, потім французькою і, зрештою, знову англійською. Обране прислів'я *“Out of Sight, out of Mind”* (*“Чого очі не бачать, того серцю не жаль”*). Машинний переклад: *“Invisible Idiot”* (*“Невидимий ідіот”*). Наступним завданням було перекласти російською, а потім знову англійською євангельського вислову *“The spirit is willing, but the flesh is weak”* (*“Дух бадьорий, але плоть слабка”*). Машинний переклад: *“The wine is good but the meat is spoiled”* (*“Вино добре, але м'ясо протухле”*). І переклад ніби то правильний: *“Out of sight”* позначає невидимий; *“out of mind”* – ідіот; *“spirit”* – вино; *“flesh”* – м'ясо, і речення відповідають нормі, але смисл вихідних текстів не переданий [1].

Ми сміємося над абсурдністю буквальних перекладів, хоча такі “переклади” з рідної мови англійською можна побачити у всіх не англійськомовних країнах світу доволі часто:

- In a Japanese hotel: You are invited to take advantage of the chambermaid.
- In the lobby of a Moscow hotel across from a Russian Orthodox monastery: You are welcome to visit the cemetery where famous Russian composers, artists, and writers are buried daily except Thursday.
- On the menu of a Swiss restaurant: Our wines leave you nothing to hope for.
- In a Rhodes tailor shop: Order your summers suit. Because in a big rush we will execute customers in strict rotation.
- Advertisement for donkey rides in Thailand: Would you like to ride on your own ass?
- In the window of a Swedish furrier: Fur coats made for ladies from their own skin.
- In a Copenhagen airline ticket office: We take your bags and send them in all directions.
- In the office of a Roman doctor: Specialist in women and other diseases [7].

Опису кумедних обмовок і помилок перекладачів можна виділити десятки і навіть сотні сторінок. Комічний ефект, безумовно, не є цілеспрямованим комунікативним актом осіб, які дають ці об'яви. Він виникає завдяки двозначності, викликаній порушенням сполучуваності, порядку слів, хибного актуального поділу у реченні.

Чим складніший і багатоаспектний смисл вихідного тексту, тим складніший він для перекладу. Але й найпростіша на перший погляд фраза може містити

приховані труднощі. Для того, щоб перекласти речення, необхідно перетворити його у висловлювання, тобто зрозуміти в якій ситуації і з якою метою воно було сказане або написане. Висловлювання-переклад не обов'язково повинне дослівно співпадати з оригіналом. Головна вимога полягає у тому, що воно повинне значити для носіїв перекладу те саме, що й вихідне висловлювання для носіїв мови. Відразу зазначимо, що перекладацька компетенція може і повинна бути метою окремого учбового процесу.

В умовах навчання аспірантів переклад розглядається не лише як метод розвитку умінь і навичок читання і як найбільш ефективний спосіб контролю, але й як мета навчання, оскільки в професійній діяльності наукових співробітників може виникнути потреба точного й повноцінного перекладу (цитування, конспектування, письмові переклади). Як відомо, від перекладача вимагається три речі: знання іноземної мови, з якої він перекладає, знання предмету, про який іде мова у перекладі, і знання рідної мови.

На відміну від викладання мови, під час навчання перекладу основна увага приділяється не труднощам розуміння, а труднощам вираження думок оригіналу рідною мовою. Труднощі розуміння іноземного тексту й труднощі перекладу – явища різні. Часто стикаємося з випадками, коли англійський вираз, який легко сприймається без перекладу, важко піддається перекладу. Його легше переказати своїми словами, ніж перекласти.

Переклад спеціальної й наукової літератури з іноземної мови рідною вимагає максимальної точності беручи до уваги стилістичні норми мови перекладу. Проте, точність перекладу не слід плутати з буквальною передачею всіх елементів тексту, який перекладається.

Перекладач-початківець під точним перекладом часто розуміє обов'язкове збереження у перекладі всіх елементів оригіналу, однаково інтенсивну передачу кожної деталі, кожного окремого слова (дослівний переклад) або збереження окремих конструкцій (зворотів, словосполучень), тобто буквальний (дослівний) переклад (калькування) [5].

У процесі перевірки й коректування перекладу спеціалізованих текстів викладач вчить основним методам перекладу, пояснюючи на конкретних прикладах, що внаслідок несумісності лексичної, синтаксичної та інформаційної систем вихідної та цільової мов для досягнення адекватності перекладу застосовується ціла низка трансформацій (перестановка, заміна, антонімічний переклад, додавання, опущення). Для розвитку навичок і вмінь адекватного перекладу необхідно оволодіти засобами передачі граматичних конструкцій, фразеологізмів, лексичних одиниць з іноземної мови рідною і в процесі перекладу тексту швидко знаходити відповідні еквіваленти; переклад слід робити не на рівні окремого речення, а на рівні тексту, враховуючи синтаксичні й смислові зв'язки між окремими реченнями, точно відобразити у перекладі комунікативну спрямованість висловлювання, пам'ятаючи, про те, що кожній мові властивий свій набір актуального членування; дотримувати норми наукового стилю у цільовій мові [4].

Як показує практика, найбільш складними у перекладі спеціалізованих економічних текстів є пасивні, "інгові", інфінітивні, емфатичні конструкції та ланцюжки іменників у функції означення.

Ще одна пастка – це терміни. Цей аспект є найцікавішим для студентів й аспірантів, зокрема, факультету міжнародних відносин, які мають справу з

міжнародним бізнесом, коли багато залежить від ефективності комунікації. Одним з інструментів уникнення негативного впливу є тлумачні словники, оскільки неправильну інтерпретацію можна уникнути завдяки вірному вибору слова.

Поява нової термінологічної системи Європейського Союзу, яка широко використовується в офіційних і ділових колах Європи, поставила дійсно складне завдання перед українськими мовознавцями, яким довелося терміново створювати українську версію термінології ЄС і розпочати навчання відповідному перекладу майбутніх спеціалістів. Цю термінологію можна класифікувати на п'ять груп:

- слова, яким надається перевага, наприклад, *motorway to highway, official to civil servant, ring road to beltway, non-governmental organizations to non-profit organizations*;
- слова, значення яких дуже близькі, але повністю не збігаються з українськими термінами: *steering committee* – керівний комітет, *memorandum of understanding* – меморандум про взаєморозуміння; *terms of reference* – технічне завдання; *Nongovernmental Organizations (NGOs)* – суспільні та некомерційні організації; *inflow /outflow tourism* – в'їзний / виїзний туризм; *independent tourism* – самодіяльний туризм (спортивний, пригодницький); *off-season tourism* – туризм у несезонний час; *small and medium sized enterprises (SME)* – малі та середні підприємства;
- повна відсутність значення слова в українській культурі: *public private partnership (PPP)* – приватно-суспільне партнерство; *strengths, weaknesses, opportunities and threats analysis – SWOT* – аналіз (сильних сторін, слабких сторін, можливостей і ризику); *log-frame approach* – логіко-структурний підхід;
- повна відсутність значення слова у західній культурі: *rayon* – район (адміністративна частина області, але не міста);
- слова, значення яких українці доволі часто невірно тлумачать: *issue* – проблема (на рівні питання); *problem* – проблема (серйозна); *question* – питання (може мати проблемний характер); *economic* – економічний; *economical* – економний; *stable* – стабільний (*steady*); *sustainable* – стабільний (непохитний, незмінний); *judicial* – судовий; *juridical* – юридичний, правовий; *wasteland* – пустир; *damp site* – звалище; *fresh water* – прісна вода; *water supply* – водопровід; *hazardous* – шкідливий; *detrimental* – який заподіює збиток; *deteriorative* – руйнівний [7].

На жаль, іноді і словники ігнорують цю різницю. Наші англomовні колеги часто дорікають нам за невірний переклад і прирівнювання значень слів "*efficient – effective*". Як словники, так і перекладачі використовують для обох – ефективний. Для пояснення різниці між цими словами нам навели приклад, який легко запам'ятовується, хоча й не зовсім гуманний. Уявіть собі двох катів. Один з них досвідчений, має багаторічний стаж і відсік голову першим ударом сокири. Другий – новачок і йому довелося замахнутися сокирою декілька раз. Обидва кати виконали завдання, проте перший – *efficient*, а другий лише *effective*.

Нарешті, часто невірно тлумачать назви різних адміністративних структур, які зазначаються на візитних картках. *Committee* – комітет; *Board* – рада директорів; *Division* – відділ, сектор організації (часто поліцейської чи військової); *Department* – департамент, управління, служба, група людей, які входять у велику організацію,

наприклад, на рівні міністерства (*the Department of Transport*); *Section* – one of the parts of the institution, department; organization – відділ, секція.

Як показує практика, надзвичайно складними для перекладу є терміни, які складаються з декількох слів, і при цьому обидва іменники у загальному відмінку. Це явище дуже поширене в англійській мові. Зазначимо, що, як правило, визначальним словом є останній іменник, а іменники перед ним – визначення перекладаються українською мовою прикметником, іменником у родовому відмінку або дієприкметниковим зворотом. У перекладі можлива зміна порядку слів: *currency control* – валютний контроль; *monopoly control* – контроль монополій; *quality control* – контроль за якістю продукції; *current ratio* – коефіцієнт ліквідності; *profit margin ratio* – коефіцієнт прибутковості.

Труднощі перекладу доволі часто обумовлені відмінностями в диференціації понять, яка склалася історично. Англійські терміни *amortization*, *depreciation* мають значення “амортизація, зношування”. В англійській мові активів перший термін вживається лише для позначення зношування нематеріальних активів, а другий – для позначення зношування матеріальних активів, що й визначає специфіку їх вживання. В українській мові для всіх видів активів використовуються терміни “амортизація, зношування”.

Українському терміну “заробітна плата” відповідають два англійських терміни: *salary* (позначає оклад, платню, фіксовану заробітну плату), *wages* (позначає відрядну або погодинну заробітну плату). Кожен з цих термінів може перекладатися терміном “заробітна плата” у тих випадках, коли диференціація понять не має принципового значення для сприйняття інформації носіями цільової мови: так, фразеологізм “*Wages and salaries*”, який використовується у примітках до фінансової звітності, можна перекласти: “Фонд заробітної плати”; словники також пропонують переклад “заробітна плата робітників і службовців”. Як і в попередньому випадку, труднощі виникають під час зворотного перекладу з української англійською.

Причиною багатьох помилок є так звані “хибні друзі перекладача” – слова однієї мови, які схожі за вимовою на слова іншої, але мають інше значення. Наприклад, англійське слово *paragraph* позначає не параграф, а абзац; *accuracy* – точність, а не акуратність; *decade* – десятиліття, а не декада; *pretend* – робити вигляд, удавати, а не претендувати; *production* – виробництво, а не продукція [6].

Ще одною причиною численних помилок є нерозуміння ідіом, фразеологічних зворотів. Переважно значення фразеологізмів повністю відрізняються від значень їх основних елементів, наприклад, у словосполученні “*in spite of*” “незважаючи на” зовсім не відображено значення основного елемента цього словосполучення – “*spite*” “злість, заздрість, надокучати”. До цієї ж категорії належать і такі фразеологічні звороти: *in the long run*; *by way of*; *safe for*; *with respect to*; *with reference to* та ін. [3].

В англійській економічній літературі чіткість і стислість викладу думок супроводжується живою, розмовною мовою, образними висловлюваннями. Стилiстичні засоби, які зустрічаємо у статтях економічного характеру, різноманітні і містять образну фразеологію, прислів'я, приказки, метафору, метонімію, гру слів та ін.

На біржі діють *bulls*, *bears* та *deer*. Корпорації, які втратили колишню могутність, опиняються у положенні *pterodactyls* та *dinosaurs*, а їх успішні

суперники завойовують "a lion's share of the market". Невдалі ділові зв'язки, як і подружні, завершуються сльозами й розлученням. "Хворим" підприємствам "лікарі" призначають сувору дієту та гіркі ліки. Оптимісти бачать зелені паростки (*green shoots*), ознаки одужання. Економісти сподіваються на м'яке приземлення (*soft landing*), а різноманітні скандали на ринку описуються як землетруси, повені, пожеги або авіакатастрофи [2].

Хоча українська економічна проза менш емоційна, а її мова ближча до мови наукової прози, у перекладі слід намагатися зберегти як образність, так і загальне стилістичне забарвлення оригіналу.

Особливо складними для перекладу є англійські заголовки. Кожен заголовок, конкуруючи з сусіднім, намагається захопити увагу читача, використовуючи при цьому мінімальну кількість слів; звідси виникає своєрідна мова, відмінні риси якої варто пам'ятати. Наведемо декілька заголовків автентичних учбових текстів з "Financial Times": "Fit For Hiring? It's Mind Over Matter"; "Richer Pickings"; "Europeans Log on To Investment Fever"; "Hello to the good buys", "Soul To Sole", "Woman with sauce", "Walking tall", "Cashing in on a tailor-made world", над адекватним перекладом яких студентам доводиться багато попрацювати [8].

Одне з основних теоретичних положень, на які варто спиратися під час перекладу текстів, зокрема економічних, полягає у тому, що кожна мова існує й розвивається за своїми внутрішніми законами, має свої засоби й форми передачі думок, а також власні норми літературної мови. Відповідно, у перекладі варто перекладати не окремі слова або конструкції, а думку автора відповідно до стилю й будови цільової мови. Крім того, перекладачу слід берегти чистоту рідної мови і не засмічувати рідну мову іноземними словами.

Список використаної літератури

1. Белякова Е.И. Translating from English: Переводим с английского / материалы для семинарских и практических занятий по теории и практике перевода (с английского на русский). – СПб.: КАРО, 2003. – 160с.
2. Виноградова Н.Н. Английский язык: учебное пособие по экономическому переводу для I курса магистратуры (международный бизнес) / Н.Н. Виноградова. – М. МГИМО(У) МИД России, 2007. – 286 с.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. - Вінниця: Нова Книга, 2004. – 576с.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця: Нова Книга. 2001. – 448с.
5. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посібник / За ред.. В.К. Шпака. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. – 310с.
6. Основи перекладу: Курс лекцій: Навч. посібник / Г.Е. Мірам. В.В. Дайнеко, Л.А. Тарануха та ін.. – 2-ге вид., випр.. і доп. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2005. – 280с.
7. Черноватий Л.М.. Карабан В.І.. Пенькова І.О.. Ярощук І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Загальні принципи: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 496с.
8. Tullis Graham, Power Susan New Insights into Business. – Longman, 2005. – 84р.

ЗМІСТ

Передмова	5
Cuvânt înainte	8
1. БАЛУ Данієла / BALU DANIELA Інтерктивна інституційна кооперація. Історія, традиції і культура через кордони.....	11
2. ВІДНЯНСЬКИЙ Степан, ВОВКАНИЧ Іван / VIDNIANSKYI Stepan VOVKANYCH Ivan Транскордонне співробітництво України: Історіографічні інтерпретації досвіду Карпатського євро регіону.....	16
3. АРТЬОМОВ Іван / ARTJOMOV Ivan Роль транскордонного співробітництва в євроінтеграційній стратегії України.....	33
4. АНДРЕЙКО Віталій / ANDREYKO Vitaliy Проблема біженців та нелегальної транзитної міграції на східному кордоні Європейського Союзу.....	43
5. БОНДАРЕНКО Вікторія / BONDARENKO Viktoriya Транскордонне співробітництво в умовах децентралізації.....	52
6. ВАВРІНЧИК Регіна / VAVRINCHIK Regina Performativity of a sermon.....	60
7. ВАРГА Наталія / Natalya VARGA Сільський туризм як перспективний напрям самозайнятості населення Карпатського регіону.....	66
8. ВРАБЕЛЬ Томаш / VRABEL Tomash Проблеми перекладу в міжкультурній комунікації.....	75
9. ДЮГОВАНЕЦЬ Олеся / DIUGOWANETS Olesia Економічна безпека регіону та ефективність соціально-економічного розвитку в умовах поглиблення інтеграційних процесів.....	81
10. ЗУБ Світлана / ZUB Svitlana Сегментація української національної меншини в історико-політичному просторі Словаччини.....	95
11. КАРПЮК Фіалка / KARPYUK Fialka Етносемантика компаративних фразеологічних одиниць в англійській та українській мовах.....	104
12. КІШ Єва/ KISHh Yeva Транскордонне співробітництво на східних кордонах Європейського Союзу.....	109
13. КЛЯП Мар'яна, РОСОХА Володимир / KLYAP Maryana, ROSOKHA Volodymyr До питання про майбутнє коледжів відповідно до Закону України «Про вищу освіту».....	115
14. КРИКАВСЬКИЙ Євген, КОСАР Наталія, ДРИЛЬ Олеся / KRYKAVSKIJ Evgen, KOSAR Nataliya, DRYL Olesia Туризм як складова транскордонного співробітництва.....	124

15.	ЛЕГАН Вікторія / LEHAN Viktoria До питання полікультурної освіти.....	134
16.	ЛІЗАНЕЦЬ Мар'яна / LIZANEC Marjana Пріоритети розвитку транскордонного співробітництва Закарпаття в контексті Карпатського євро регіону.....	141
17.	ЛЮТАК Олена, ЖУКОВ Святослав / ZHUKOV Svyatoslav, LYUTAK Olena Регулювання і співробітництво у сфері Міжнародного туризму: інституційна ієрархія та інструментарій.....	147
18.	ЛЯШИНА Алла / LIASHINA Alla Мовна полікультурна освіта політологів-міжнародників.....	156
19.	МАДЯР Руслана, ДАЛЕКОРЕЙ Михайло / MADYR Ruslana, DALEKOREY Mykhaylo Проблемні питання становлення та розвитку транскордонного співробітництва України європейського типу.....	164
20.	МИШКО Світлана / MYSHKO Svitlana Формування полікультурних орієнтацій майбутніх перекладачів в контексті транскордонного співробітництва.....	170
21.	МОТРУК Віктор / MOTRUK Victor Викладання французької мови як другої іноземної у вищих навчальних закладах Польщі та України.....	175
22.	НІЛАБОВИЧ Іванна / NILABOVYCH Ivanna Особливості викладання словацької мови у вищих навчальних закладах Карпатського євро регіону (на прикладі перекладу граматичної категорії числа іменника).....	186
23.	СВЄЖЕНЦЕВА Оксана, ПАНТЬО Орислава / SVIEZHENTSEVA Oksana, PANTYO Oryslava Використання інституційного досвіду євро регіону «Альпійський простір» в контексті міждержавного співробітництва в рамках Карпатського євро регіону.....	195
24.	ПІТРА Неля / PITRA Nelya Функціонування мови в полікультурному просторі.....	201
25.	РЮЛЬ Вікторія / RIUL' Viktoria Зовнішня трудова міграція населення Закарпаття як засіб підвищення життєвого рівня регіону.....	208
26.	ТАБАНЮХОВА Олена, КОВАЧ Ольга / TABANYUKHOVA Olena, KOVACH Olha Використання інтернет-ресурсів у вивченні іноземної мови в умовах модернізації вищої освіти.....	216
27.	ТИЩУК Алла / TYSHCHUK Alla Викладання іспанської мови як другої іноземної у ВНЗ країн Карпатського євро регіону.....	220
28.	ТОДОРОВ Ігор / TODOROV Ihor Карпатський євро регіон в контексті нової стратегії національної безпеки України (2015).....	229
29.	ТОДОРОВА Наталія / TODOROVA Nataliya Cultural response to pedagogical imports: modern language learning on the tertiary level in ukraine.....	241

30. **УСТИЧ Сергій, БІЛАК Олександр, МІРОШНИКОВ Дмитро / USTYCH Sergiy, BILAK Oleksandr, MIROSHNIKOV Dmytro**
 Розвиток Карпатського єврорегіону:
 досвід минулого, проблеми сучасного та перспективи майбутнього..... 252
31. **ХУДЗЕЙ Олеся / KHUDZEY Olesya**
 Застосування технологій полікультурної освіти
 у навчанні іноземних мов.....257
31. **ЧЕРЛЕНЯК Іван, АГІЙ Ярослав / CHERLENYAK Ivan, AHIY Yaroslav**
 Інтелектуальні транспортні системи: тенденції та перспективи розвитку.....262
32. **ЧЕРЛЕНЯК Іван, МАРИНА Мірела / CHERLENYAK Ivan, MARYNA Mirela**
 «Карпатський єврорегіон» як комплексний туристичний продукт..... 270
33. **ШЕЛЕМБА Михайло / SHELEMBА Mykhajlo**
 Особливості застосування синтетичного підходу
 дослідження електорального простору в Карпатському регіоні..... 287

Наукове видання

***МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК
INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD***

Спецвипуск 2 (11)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ №20546-10346Пр,
видане Міністерством юстиції України 15.01.2014 р.*

Відповідальний за випуск В.І. Андрейко

Підписано до друку: 30.06.2015 р.

Гарнітура Arial

Формат 60x84/8

Зам. № 5/06

Ум.друк.арк. 17,325

Тираж 100 прим.

Віддруковано: Приватний підприємець Роман Олег Іванович

Адреса: 88018, м. Ужгород, пл. Ш.Петефі, 34/1 (2-й поверх)